

Amerika Birleşik Devletleri'nde Sosyalist Afro-Amerikan bir Yapılanma Olarak Kara Panterler Partisi ve Partinin Sesi “*The Black Panther Intercommunal News Service*”

Erdem GÜVEN

Kastamonu Üniversitesi

İletişim Fakültesi, Gazetecilik Bölümü

Kastamonu

eguven@kastamonu.edu.tr

Özet

Bu araştırmada “Amerikan kapitalist sisteminde bir kırık ritim” şeklinde tanımlayabileceğimiz Kara Panterler Partisi ve onun yayın organı *The Black Panther Intercommunal News Service* tarihsel betimleyici bir metotla incelenmiştir. İncelemenin amacı, Türk okuyucusu tarafından çok bilinmeyen marjinal bir yapılanmayı tanıtmaktır. Afro-Amerikan azınlığın, kurtuluş için ırksal temelli bakış açısına bir alternatif olarak ürettiği nevi şahsına münhasır “interkomünalizm” ideolojisi, Marksist – Leninist, Maocu, Kimilsungist külliyattan beslendiği kadar Frantz Fanon ve Malcolm X gibi isimlerin fikriyatından da beslenmiştir. ABD gibi kapitalist ideolojinin hakim olduğu bir ülkede, böylesi bir yapılanmanın nasıl bir etki yarattığı da çalışmada incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Kara Panterler Partisi, Afro-Amerikan kültürü, Interkomünalizm, Huey P. Newton, Kara Panterler Gazetesi

Black Panthers Party As A Socialist Afro-American Structure And The Voice Of The Party “*The Black Panther Intercommunal News Service*”

Abstract

In this research the Black Panthers Party and its organ *The Black Panther Intercommunal News Service* as an exceptional organization founded in the U.S. is examined by using the historical descriptive model. The main purpose of the research is to inform the Turkish academic reader about a marginal organization. The “intercommunalism” ideology that was fed from the Marxist-Leninist, Maoist and Kimilsungist ideologies along with the ideas of Frantz Fanon and Malcolm X became a unique one that was produced by the Afro-Americans as an alternative for the race-oriented viewpoint.

Keywords: Black Panthers Party, Afro-American Culture, Intercommunalism, Huey P. Newton, Black Panthers Newspaper

Giriş

Kapitalizmin beşiği Amerika Birleşik Devletleri'nin 1950li yıllardan itibaren en büyük kâbusu, sistemlerine tehdit olarak gördükleri sosyalizm ideolojisiydi. Önceleri iç sorun olarak gördükleri ve beyaz Amerikalılardan sınırlı destek alan ırksal eşitsizlik hatta ırkçılık sorunu, zaman zaman verilen tavizlerle kontrol altına alınmaya çalışılmıştı. Ancak 1960lı yıllarda öncelikle Hıristiyan Baptist bir vaiz olan Martin Luther King'in görece pasifist ve

ehlileştirilmiş özgürlük arayışı yerini Malcolm X'in başını çektiği şiddeti meşru gören ve Amerikan yaşam tarzını reddeden, İslami nosyona sahip anlayışına bırakmıştır. Muhammed Ali gibi ikonik figürlerin genellikle “Amerika’yı temsil eden başka bir siyah boksörü” yenmesiyle sonuçlanan katarsis haliyle sonuçlanan yönlendirilmiş öfke, sorunu yerellikten ve ulusallıktan öteye taşımak için yeterli değildi.

Fakat yine 1960larda tüm dünya gençliği arasında filizlenen sol dalga, bir tür devrimci milliyetçiliğe evrilerek, Üçüncü Dünyacılıkla el ele vermek suretiyle ABD’de de baş göstermiştir. Marksist-Leninist ve Maocu ideolojiden beslenerek, ABD için ırksal temelli bir bölünme tehdidinden çok daha riskli sınıfsal temelli bir hareket haline dönüşen Kara Panterler Hareketi, öncelikle “On Nokta Programı” ve bu programı tanıtan gazetesi sayesinde farklı gruplara ulaşabilir hale gelmiştir.

Kara Panterler Partisi’nin Kuruluşu ve İdeolojisi

Öz Savunma İçin Kara Panterler Partisi (*Black Panther Party for Self-Defense*), 15 Ekim 1966 yılında, Huey P. Newton ve Bobby Seale tarafından California’nın Oakland kentinde kurulmuştur. Parti, varlığını sürdürdüğü on altı yıl boyunca Amerika tarihinin en tartışmalı siyasi organizasyonlarından biri olagelmıştır. Partiyi eleştirenler onu gevşek bir biçimde organize olmuş, suça yatkın anarşist bir grup olarak tanımlarken, savunucuları partiyi, öncelikli olarak kamu hizmeti yapan ancak Amerikan hükümetince sürekli “kuyusu kazılan” bir oluşum olarak görmüşlerdir. Bilindiği üzere, özellikle dönemin FBI Başkanı J. Edgar Hoover’ın, siyahların vatandaşlık haklarına kavuşmalarına karşı olduğu düşünülmekteydi (Alkebulan, 2007: xi). Daha kurulduğu tarihten, yani 1960’lı yılların sonlarından beri Kara Panterler Partisi, hükümet görevlilerinin yoğun baskısı altındaydı. Hoover tarafından, devletin bir numaralı düşmanı olarak tanımlanan parti, COINTELPRO aktiviteleri doğrultusunda, “açığa çıkarılması, dağıtılması, yanlış yönlendirilmesi, gözden düşürülmesi ve gerekirse yok edilmesi gereken bir siyahi hareket” olarak lanse edilmekteydi (Jones, 1988: 415).

Kara Panterler Partisi, siyah milliyetçiliğin bir türü olan *devrimci milliyetçilik* kavramını uygulamaya koymuştur. Jessica Harris’e göre (2000: 162) siyah milliyetçiliği, *klasik siyah milliyetçiliği* ve *çağdaş siyah milliyetçiliği* şeklinde ifadesini bulmaktadır. Genel olarak ve toplumsal açıdan siyah milliyetçiliği, her türlü baskıya maruz kalan siyah topluluğun üyelerinin öncelikli olarak kendi aralarında birlik oluşturması gerektiğine vurgu yapmaktadır. Siyah milliyetçiliğin siyasi hedefleri ise çeşitlilik arz etmektedir. Bu hedeflerin arasında; siyahların kendi toplumlarının siyasi ve ekonomik kontrolünü ellerinde tutmaları gerektiği düşüncesi, anavatanları olan Afrika’ya dönmelerinin desteklenmesi, hatta Kuzey

Amerika’da ayrı bir siyah ulus yaratılması projesi mevcuttu. Ancak siyah milliyetçiliğin öncelikli ve ortak hedefi, siyah toplumun baskıdan kurtarılmasıydı.

1800’lerden 1930’lara kadar devam eden bir süreci de ifade eden *klasik siyah milliyetçiliğinin* öncelikli amacı Afrika’da bağımsız bir ulus-devlet kurmak ve bu devlette Amerika Birleşik Devletleri’nde kendilerinden esirgenen tüm haklara sahip olmaktı. Bu tür milliyetçiliğin en önemli göstergesi Amerika Birleşik Devletleri’ndeki köle isyanlarıdır. Ancak 1960’lı yılların başında, Afrika’ya dönüş fikrini ön plana alan *klasik siyah milliyetçiliği*, yerini dört ana akımdan oluşan *çağdaş siyah milliyetçiliğine* bırakmıştır. Bu dört ana akımdan birincisi, Amerika Birleşik Devletleri’ndeki eğitim kurumlarının ve genel olarak Amerikan eğitim sisteminin Afro-Amerikalı öğrencileri bilinçli bir biçimde eğitimsiz bıraktığını iddia eden ve bu duruma karşı onları “özgürlük mücadelesine” hazırlamak üzere bağımsız eğitim kurumlarının oluşturulması gerektiği fikrini destekleyen *eğitimsel milliyetçilik* akımıdır. Çağdaş siyah milliyetçiliğine ait ikinci ana akım, *dinsel milliyetçilik* şeklinde ifadesini bulmaktadır. Bu tarz milliyetçilik, beyaz adamı ve ona ait tüm değerleri şeytanlaştıran, ayrı bir siyah devlet kurmak üzere, Amerikan yaşam tarzını her anlamda reddeden bir tür olarak ortaya çıkmaktadır. Bu görüşü en katı haliyle uygulamaya koyanlar, önceleri İslam’ın heterodoks bir biçimine, daha doğrusu Gilles Kepel’in tabiriyle “İslami unsurları ödünç alan, ama sürüyle siyah Amerikan kilise ve mezhebinin Mesihçiliğini veya Yehova Şahitleri’ne ait unsurları da kullanan bir Amerikan dini”ne (Kepel, 1994: 25) iman etmişler ve beyazlara ait bir değer olarak gördükleri Hıristiyanlığı reddetmişlerdir. Bir dönem, Malcolm X’in de dahil olduğu bu yapılanmanın öncelikli amacı, siyah devletin kurulmasından önceki ilk evreye geçmek, yani beyaz toplumdaki her anlamda kopuşu sağlamaktı. Ancak *dinsel milliyetçilik* akımı, siyah toplumun tamamı için Hıristiyanlığın reddi anlamına gelmemektedir. Geleneksel Hıristiyanlık içerisinde siyahların konumunun güçlendirilmesi ya da, Tanrı’nın “siyah” olarak resmedildiği, Siyah Meryem Tapınağı gibi bağımsız siyah kiliselerin oluşturulması da, *dinsel milliyetçilik* akımının tezahürleri olarak görülebilir (Harris, 2000: 163).

Çağdaş siyah milliyetçiliğinin dört ana akımından üçüncüsü, *kültürel milliyetçilik* adıyla anılır ve tüm dünya üzerindeki siyahların kendilerine has ve diğerlerinden farklı bir kültürel mirasa sahip olduğu tezini savunur. Bu akımın takipçileri, Amerika Birleşik Devletleri’nde topyekûn bir siyah özgürleşme hareketi başlayacaksa, bunun öncelikle siyahların kendi kültürel değerlerini tanımaları ve topluluk içinde bir kültürel devrim sayesinde mümkün olacağını düşünmektedirler. Ancak, çağdaş siyah milliyetçiliğinin en tartışmalı türü, temsilciliğini Kara Panterler Partisi’nin yaptığı *devrimci milliyetçiliktir*.

Devrimci milliyetçiliğin temelinde, Afro-Amerikan toplumunun, Amerika Birleşik Devletleri'nde halihazırda hakim olan siyasi ve ekonomik sistem içerisinde hiçbir zaman bağımsız olamayacağı fikri vardır. Bu fikri benimseyenlerin temel çağrısı, toplumu kapitalizm, emperyalizm, ırkçılık ve cinsiyet ayrımcılığının tahakkümünden kurtarmak olmuştur. *Devrimci milliyetçilik* anlayışı, tüm ulusların kendi kendini yönetme hakkından hareketle, Afro-Amerikalıların, ulusal özgürleşme ile toprak ve siyasi güç kazanması gerektiğini ve bunun da devrimci sosyalizmle mümkün olduğunu ortaya koymaktadır. Bununla beraber zulmedenle bir barış yapmak yerine, Üçüncü Dünya halkları ve “beyaz” radikallerle ittifaka girmek gerektiğini söyler (Harris, 2000: 164). Bu noktada ünlü “Siyah İktidar” döneminin en önemli devrimci milliyetçi organizasyonu Kara Panterler Partisi devreye girer. Partinin kurucuları Huey P. Newton ve Bobby Seale, Kara Panterler Partisi’ni kurmadan önce *Soul Students Advisory Council* ve *Afro-American Association* gibi yerel siyahi organizasyonlarda hayal kırıklığı yaşamışlar ve bu organizasyonları “orta sınıfa ait yönelimlere sahip olmakla, bu yüzden de geniş siyah gruplarının ihtiyaçlarına cevap verememekle” suçlamışlardır.

DEFEND THE GHETTO

IN OUR STRUGGLE FOR NATIONAL LIBERATION, we are now in the phase of community liberation, to free our black communities from the imperialistic control exercised over them by the racist exploiting cliques within white communities, to free our people, locked up as they are in Urban Dungeons, from the imperialism of the white suburbs.

OURS IS A STRUGGLE against Community Imperialism. Our black communities are colonized and controlled from outside, and it is this control that has to be smashed, broken, shattered, by whatever means necessary.

THE POLITICS IN OUR COMMUNITIES are controlled from outside, the economics of our communities are controlled from outside, and we ourselves are controlled by the racist police who come into our communities from outside and occupy them, patrolling, terrorizing, and brutalizing our people like a foreign army in a conquered land.

THE BLACK PANTHER PARTY IS THE REVOLUTIONARY ORGANIZATION STRUGGLING TO FREE OUR PEOPLE FROM OPPRESSION, BY POLITICAL AND PHYSICAL MEANS. WE HAVE TO GET ORGANIZED, AND WE HAVE TO DEFEND OURSELVES. --- JOIN THE BLACK PANTHER PARTY ---

BLACK PANTHER PARTY

1808A Fulton Street. Brooklyn

Resim 1: “Gettoyı Savun!”: Zenci mahallelerine dadanan bir sıçan olarak resmedilen “Beyaz Amerika” ve Kara Panterler’in gettolarını savunma çabası

Partinin temel ideolojisi, Marksist-Leninist fikriyat ile siyah milliyetçiliğin bir bileşimi olan “devrimci siyah milliyetçiliği” olmuştur. Organizasyonun teorisyeni Huey P. Newton, bilimsel sosyalizmden beslenmekle beraber, Frantz Fanon, Mao Zedung ve Regis Debray’ın yazılarından da esinleniyor ve bunları Amerika’daki siyah toplumun özel problemlerine uyumlu hale getiriyordu. Zaten Newton “Kara Panterler Partisi’nin Siyah İktidar hareketinden doğduğunu, ancak partinin Siyah İktidar ideolojisini, bir sosyalist ve Marksist ideolojiye doğru evirdiğini” belirtmektedir (Jones, 1988: 417). Bilindiği üzere “Siyah İktidar” ideolojisi devrimci bir hareketti ve öncüsü Stokely Carmichael (Kwame Ture) idi. İdeoloji ya da hareket, Malcolm X, William Worthy, Lorraine Hansberry, Kara Panterler, Lyndon Johnson, Siyah Müslümanlar, FBI, Sonia Sanchez, Amiri Baraka, Huey P. Newton, Kathleen Cleaver, Fidel Castro ve Yeni Sol Hareket gibi kurum, kuruluş ve kişileri etkilemiştir. Siyah İktidar’ın gücü Harlem’in sınırlarını aşp küresel bir hal almıştır. ABD’deki fakir gettolardan başlayan Siyah İktidar hareketi, Dar es Selam, Cezayir gibi bölgelerin yanı sıra Londra, Stockholm ve Paris gibi şehirlerde de etkisini göstermiştir (Joseph, 2007: 281-282). Huey P. Newton, Kara Panterler Partisi’nin ideolojisini, değişen dünya şartlarına ve zamana uygun bir hale getirmiş ve bu durum yapılanmanın benzersizliğini beraberinde getirmiştir. Newton, Marx’ın “diyalektik materyalizm” kavramını temel almak suretiyle, ABD’nin bir devlet değil, bir imparatorluk olduğunu belirtmektedir. Bu durumda hiçbir devlet, bu imparatorluk düzeni var oldukça, Amerikan çıkarlarından tam bağımsız hareket edemeyeceklerdir. Bir zamanlar yekdiğerinden farklı olan milletler, bugün ABD kontrolündeki “cemaatler bağı” haline dönüşmüşlerdir. Bu bakımdan Newton’un “*Intercommunalism*” felsefesi, günümüz “küreselciliğinin” başlangıç noktalarından birisi olarak değerlendirilmiş ve Parti’nin rehber entelektüel ideolojisi olagelmıştır. Öyleyse Huey P. Newton’un kurucusu olduğu Kara Panterler Partisi, yalnızca Siyah Milliyetçilikle sınırlandırılabilir bir yapı değil, uluslararası perspektife sahip bir yapılanmaydı. Newton’a göre, bir milletin “tam bağımsız” olması, diğer ülkeleri de güçlendirecek ve topyekun bağımsızlık, emperyalizmin her yerden kovularak, ülkelerin teker teker bağımsızlaşmasıyla mümkün olabilecekti. Newton, “işte tam da bu yüzden Kuzey ve Güney Afrika’daki kız ve erkek kardeşlerimizi desteklediğimiz gibi, Amerikan İmparatorluğu’na karşı mücadele veren Asya ve Latin Amerika’daki kardeşlerimize de destek vermeliyiz” demektedir (Hilliard ve Weise, 2002: 16-17).

Aslında hareketin temellerine bakıldığında, siyahların öncelikli olarak silahlanmak suretiyle, kendilerine baskı yapan polise karşı savunma amacıyla oldukları görülmektedir. Bununla beraber Kara Panterlerin bir diğer amacı da Amerika Birleşik Devletleri’nde siyahların kendi kurumlarını oluşturabilmeleri için, refah ve kaynakların yeniden

bölüşülmesini sağlamak olmuştur. Bilindiği üzere, parti kurulmadan önce (1965 yılı), hareketin en önemli ilham kaynaklarından ve siyahların militanlaşması sürecinde büyük katkıları bulunan Malcolm X öldürülmüş ve genel olarak siyah toplum çok önemli bir dava adamından yoksun kalmıştır. Siyah toplumun mensupları, şiddete dayalı olmayan protestolar sayesinde, genellikle ücretini ödeyemedikleri için gidemedikleri restoranlarda beyazlarla birlikte yemek yiyebilme hakkına, gerçekte siyasi etkisi olmayan kişileri seçip gönderme hakkına ve Güney eyaletlerinde oy kullanma hakkına sahip olabilmişlerdi. Sınırlı haklar, daha fazla hak sahibi olma isteğine ve huzursuzluğa sebebiyet verince, başını Malcolm X'in çektiği militanlaşma yanlısı, sabırsız gruplar ortaya çıktı (Jeffries, 2002: 64-65). Aslına bakılırsa, Kara Panterler Partisi'nin kurucuları, "Malcolm'un veliahtları" olarak tanımlanmaktadır.

Resim 2- Kara Panterler Partisi'nin Kurucusu Dr. Huey P. Newton'un ikonik fotoğrafı

Partinin ideoloğu ve Bobby Seale ile beraber kurucusu olan Huey P. Newton, kuruluşun bir yıl sonra 1966 tarihinde John Frey cinayeti suçu ile tutuklanmış ancak bu tutuklama binlerce Afro-Amerikalı gencin Kara Panterler Partisi'ne katılması için bir katalizör görevi görmüştür. Zengin Hollywood starlarından, üniversite öğrencilerine kadar binlerce kişi "Huey'i Serbest Bırakın" kampanyasına destek olmuşlar ve bu durum Kara Panterler'in ana akıma taşınmasına sebebiyet vermiştir. Ancak, devletin yaptığı anti-propaganda sayesinde Kara Panterler Partisi, "Siyah militanlığın bir simgesi" ve "ırkçı kaos ve isyanın potansiyel sembolü" olarak görülmeye de başlanmıştır (Johnson, 2009: 16).

Parti'nin önemli isimlerinden ve lider kadrosundan Eldridge Cleaver'in eşi, hukuk profesörü Kathleen Neal Cleaver, 1999 yılında kaleme aldığı bir makalede, gerek Huey P. Newton'un tutuklanmasından sonraki tepkileri, gerekse kadınların Parti'deki rolünü şu sözlerle açıklamıştır:

“Bir çatışma esnasında, Huey P. Newton'un Oakland Polisi'nden bir memuru öldürdüğünün söylenmesi ve bu sebeple tutuklanmasından sonra, gösteriler organize ettim. Broşürler yazdım. Basın konferansları düzenledim. Mahkemeye gittim. Posterler dizayn ettim. Televizyon programlarında boy gösterdim. Mitinglerde konuştum. Hatta, parti programlarını uygulamak ve Afro-Amerikalıları bu program etrafında birleştirmek ve Huey Newton'un serbest bırakılması konusunda bir araya gelmeleri için siyasi mevkilere gelmeye bile çalıştım... Bana kadınların Kara Panterler Partisi'ndeki rolünü soruyorlar. Cevap çok basit: Erkeklerle aynı... Bizler devrimciyiz...” (Neal Cleaver, 1999: 232).

Aslında Kara Panterler Partisi kurulmadan önce, kurucular kendilerini ve toplumlarını köleleştirdiğini düşündükleri Amerikan değerlerini reddetmeye başlamışlardı ancak bu durum sistematik bir yapıya tekabül etmemekteydi. Örneğin, Parti'nin önemli isimlerinden Eldridge Cleaver, marihuana bulundurmak gibi adi bir suçtan hapisaneye düştüğünde bazı gerçeklerin farkına vardığını belirtmektedir. Soledad Devlet Hapishanesi'nde kölelik karşıtı bir grup gençle tanışıp daha da politize olan Cleaver, “beysbol ve sosisli sandviç de dahil olmak üzere” tüm Amerikan değerlerini lanetlediğini; tüm politikacılara, rahiplere, senatörlere, avukatlara, Amerikan Başkanlarına saygısını yitirdiğini çünkü onların kölelik sistemine hizmet eden ya da devamını sağlayan kişiler olduklarını anladığını belirtmektedir. Cleaver, bu minvalde Hıristiyanlığı da reddetmek suretiyle “bir onur olarak gördüğü” ateizm yolunu seçtiğini de sözlerine eklemektedir. Aynı dönem içinde Marx, Lenin, Bakunin ve Nechayev'in yazılarını okumaya başlayan Cleaver, ilk başlarda bu fikriyatı anlamamakla beraber, en azından Amerikan kapitalizminin lanetlenen bir şey olduğunu anlamayı başardığını söylemektedir. “Artık” diyordu Cleaver “Beyaz Amerika'ya farklı bir gözle bakmaya başlamıştım” (Cleaver, 1992: 22,31).

Kurumsal yapıların ve özellikle Hıristiyanlığın reddedilmesinin, sosyalist bakış açısından farklı görüşlere sahip Afro-Amerikalı gruplarda da var olduğunu rahatlıkla görmemiz mümkündür. Örneğin, İslam Ümmeti (*Nation of Islam*) grubunda da bu fikrin etkisi görülebilir. Grubun yayın organı olarak nam salan *Muhammad Speaks* gazetesinin 9 Şubat 1957 tarihli sayısında “Zenci olarak tanımlananların, aşağı yukarı yüz yıl önce beyazların kontrolündeki Hıristiyanlık tarafından zihinsel bir köleliğe maruz bırakıldıkları ve zavallı zencilerin köle sahiplerinin dinini yargılamadan kabul ettikleri” belirtilmiştir. Makalede, “ne bu dünyada ne de öte dünyada kölelere bir hak tanımayan bu dini neden kabul ettikleri”

sorgulanmıştır. Onlara göre Hıristiyanlık, “köle sahipleri için tasarlanmıştır” (Güven, 2019: 292). Daha sonra Muhammed Ali ve Malcolm X gibi figürleri ortaya çıkaracak olan bu bakış açısı, aslında Frantz Fanon gibi önemli ideologların fikriyatından etkilenmiştir. Fanon’a göre, Hıristiyan kiliseleri ve özellikle sömürge ülkelerindekiler, “beyaz adamın yani yabancıların ibadethaneleridir”. Bu yapılar, köleleri “Tanrı’nın yoluna çağırmaktan ziyade, beyaz adamın yoluna çağırmaktadırlar” (Fanon, 1994: 48).

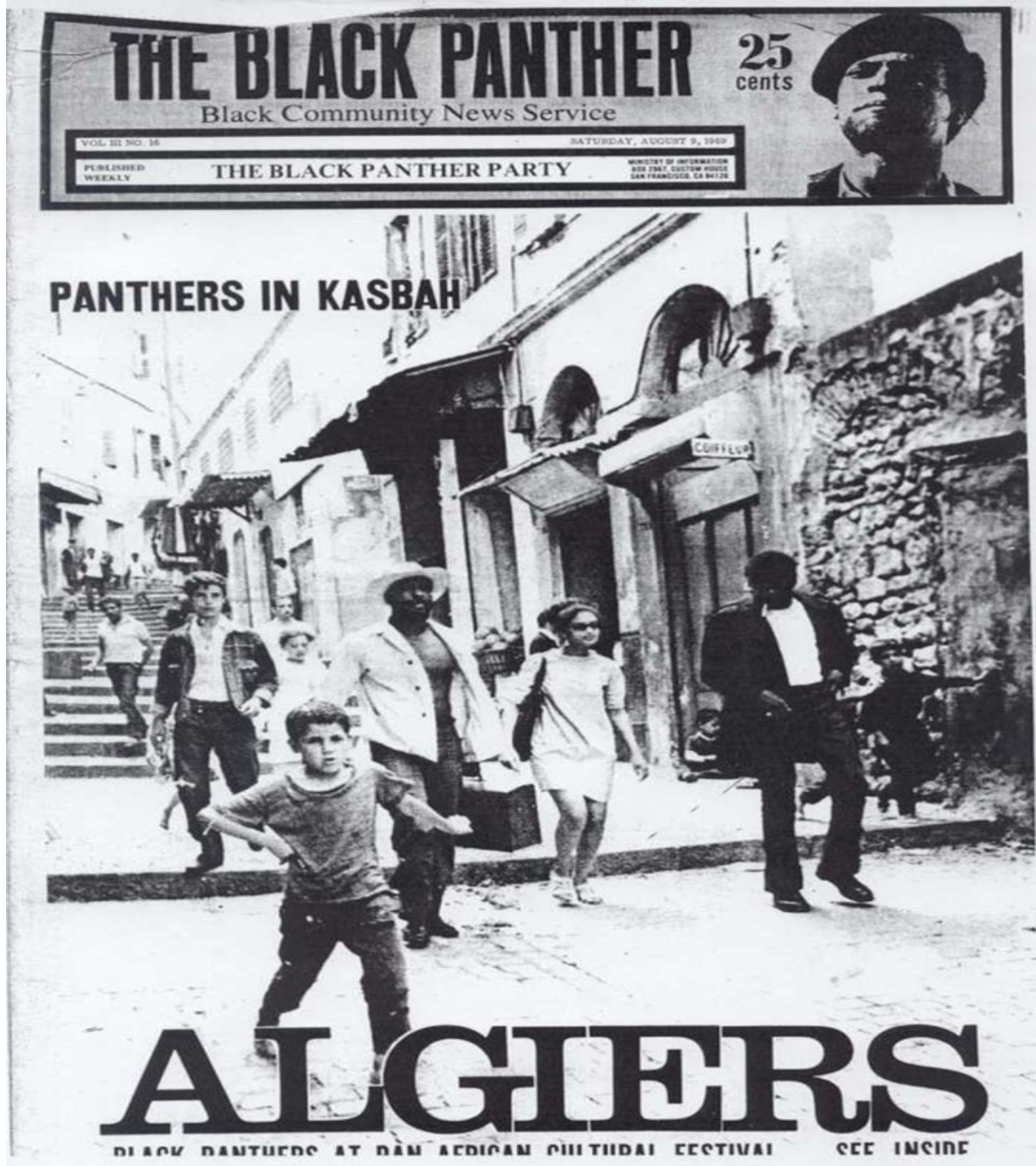
“İnterkomünalizm” ve Dış Dünyayla İlişkiler: Üçüncü Dünyacı Bir Yapılanma Olarak Kara Panterler Partisi

Kara Panterler Partisi’nin yapılanmasına geri döndüğümüzde, kültürel milliyetçi bir grup ya da Pan-Afrikanist bir yapılanma olarak ortaya çıkmadığını görürüz. Hatta, Parti’nin genellikle Afro-Amerikalı olmayan yapılanmalarla ittifak halinde olduğu bilinen bir gerçektir. Bu yapılanmaların arasında; Barış ve Özgürlük Partisi (*Peace and Freedom Party*), öğrencilerin kurduğu Beyaz Panterler Partisi (*White Panthers Party*), Meksikalı göçmenlerin kurduğu sol bir yapılanma olan Kahverengi Bereliler (*Brown Berets*), Chicago’da kurulmuş bir Porto Riko örgütü olan *Young Lords* ve Çinli Amerikalıların kurmuş oldukları Kızıl Muhafız Partisi (*Red Guard Party*) mevcuttur. Kara Panterler Partisi’nin öncelikli amacı, mahalle ve bölgelerini polis baskısından ve ayrımcılıktan korumaktır. Yaşlı ve çocukların güvenliğini ön plana alan partinin, daha sonra üstünde duracağımız birçok programı vardır. Bu programlara bir örnek, yaşlıların güvenliğini sağlamaktır. S.A.F.E. (*Seniors Against a Fearful Environment / Tekinsiz Bir Çevreye Karşı Yaşlılar*) adı verilen bu programda öncelikli amaç, yaşlı mahalle sakinlerine ücretsiz seyahat ve koruma olanakları sağlamak olduğu gibi; evlerini temizlemek ve bakımını yapmak gibi imkanları olmayan yaşlı getto sakinlerine yardımda bulunmaktır (Tyner, 2008: 109-110).

Daha önce de bahsedildiği gibi, Parti, gettonun sınırlarını aşmış ve etkisini tüm dünyaya yaymak üzere harekete geçmiştir. “Üçüncü Dünyacılık” konsepti, Parti’nin ortaya çıktığı dönemde ivmelenmiş, 1955 yılındaki Bandung Konferansı’nda ortaya çıkmakla beraber Asya, Afrika ve Latin Amerika’da 1960larda ve 70lerde güçlenen anti-kolonyal hareketlerde kendisini göstermiştir. Bandung Ruhu etrafında, kara, kahverengi, kızıl ve sarı ten renkleri bir araya gelmişlerdir. Üçüncü Dünyacı bakış açısı Afro-Amerikalıları da dünyadaki diğer ezilenlerle bir tür birlikteliğe yöneltmiş, bu bakış açısıyla dünya üstündeki tüm ezilmiş halkların, öncelikle Amerikan emperyalizme karşı birleşmesi gerektiği vurgulanmıştır. 1970 tarihinde, hücrelerinde kendisiyle yapılan bir röportajda Huey P. Newton, Kara Panterler Partisi’nin uluslararası bir parti olduğunu, dünyada mücadele veren tüm milletlerle birlikte hareket ettiğini çünkü hepsinin ortak bir düşmana karşı durduklarını

belirtmiştir. Bu noktada Kuzey Kore Lideri ve Kurucusu Kim Il Sung'un görüşüne de başvuran Newton, "her milletin Marksist-Leninist ideolojiyi kendi çıkarları ve ihtiyaçları doğrultusunda yorumlaması gerektiğini zira öncelikli hedefin dünyanın bir numaralı düşmanı olan ABD'ye karşı mücadele" olduğu tezini temel aldıklarını da belirtmiştir (Rodriguez, 2006: 123, 131-132). Bu noktadan hareketle Newton, interkomünalizm sistemini şöyle açıklar: "Tüm güçlerimizi kapitalizm, emperyalizm ve ırkçılık belalarının karşısında konuşturmalıyız. Kapitalistler, ırkçılık felsefesini, lanetli baskı düzenlerini uygulamak için kullanırlar. Öyleyse biz de yeni dünya için yeni bir yasa ortaya koymalıyız" (Rodriguez, 2006: 135).

Resim 3: Kara Panterler Uluslararası Arenada: “Panterler Casbah Cezayir’de” (9 Ağustos 1969)

Kara Panterler Partisi ve Küba ilişkisine bakıldığında, partinin Küba Devrimi’ni sadece desteklemediği aynı zamanda Üçüncü Dünya toplumlarının dayanışması ve sınıf mücadelesi gibi konularda Küba’nın yolunu izledikleri görülür. Afro-Amerikalılar, toprak reformu, ücretsiz konut reformu, ücretsiz eğitim ve özgürlükler ile kaderini tayin hakkı gibi konularda da Fidel Castro’nun devrimci programından etkilendikleri de söylenebilir. ABD’deki radikal değişimi sağlamak amacıyla, Küba, Kara Panterler Partisi’nin bir müttefiki olarak görülmekteydi (Ozerin, 2013: 240). Eldridge Cleaver’e göre Küba Devrimi’nin

liderleri Ernesto Che Guevera ve Fidel Castro, ABD’de de bir devrim olacağını düşünmekteydiler. Kara Panterler Partisi, diğer örnekleri ayağa kaldırabilecek öncü partinin kendileri olduğu iddiasındaydılar ve Castro hükümeti bu konuda Panterler ile hiç tartışmamışlardı çünkü Cleaver’e göre “bu tarz bir tartışmaya zaman yoktu”. ABD’deki Siyah Hareketin militan kanadı birkaç sebepten ötürü Küba’yı doğal müttefiki olarak kabul etmiştir: Devrim, “yanki baskısını” çözmeye başlayan “baskıya uğrayan” bir millet tarafından başarılmıştır; Küba, Afrika’daki kolonyalizme karşı cesurca mücadele etmiştir; Castro rejimi sivil toplum kuruluşlarına ve kent devrimcilerine destek sağlamıştır; medyası vasıtasıyla ABD’deki ırkçılık konusunu uluslararası kamuoyuna taşımıştır; rejim, ABD’li militanları taktiksel açıdan eğitime sözü vermiştir ve son olarak da siyasi mültecilere sığınak olmuştur (Reitan, 1999: 217-218).

İlginç bir biçimde Amerika’daki Kara Panterler Partisi, Ortadoğu’da, üstelik de İsrail’de kendilerine Kara Panterler diyen bir grubu da etkilemiştir. Kısaca değinmek gerekirse, Kuzey Afrika ve Ortadoğu ülkelerinden 1950li yıllarda İsrail’e göç eden ancak hala toplum içinde alt sınıf kalmış olan Mizrahi, Sefarad, Doğulu ya da Oryantal olarak adlandırılan bu grubun bazı üyeleri, Amerikan Kara Panterler Partisi’nden esinlenmek suretiyle onların imgelerini devralmışlar ve elit Aşkenaz gruplarca “siyah olarak görüldüklerini, kullanıldıklarını ve hatta daha da ileri giderek köleleştirildiklerini” iddia etmişler ve İsrail topraklarında birleştirici unsur olan Yahudilik haricinde anti-Siyonist ve sol görüşe dair farklı siyasi terimleri ortaya koymuşlardır. Bu dönemde Amerikan Kara Panterler Partisi, Filistin davasını desteklemekteydi. Şunu belirtmek gerekir ki, Hindistan, Latin Amerika ve Avustralya’da da bölgesel Kara Panterler Partileri ortaya çıkmıştır (Frankel, 2008: 9-10).

İngiltere’deki Kara Panterler faaliyetlerine bakıldığında, ABD’deki Parti’nin görüş ve yöntemlerini izlediğini görmek mümkündür. Afro-Britonlar da 1967 tarihinden itibaren, İngiliz Kara Panterler Partisi’ni kurmuşlar ve ABD dışındaki ilk Kara Panterler hareketi hüviyetini kazanmışlardır. Öncülü olan ABD Panterleri gibi anti-empyralist mücadeleyi kendilerine temel alan İngiliz yapılanmasının ABD’dekinden farkı, Britanya’daki “Siyah (Kara)” ifadesinin sadece siyahileri değil, Hindistan, Pakistan ve Afrika kıtasından gelenleri kapsaması ve özellikle Londra’daki Afro-Karayiplileri de ifade etmesidir. Her ne kadar İngiliz Panterleri Huey P. Newton’un interkomünalizm kavramını kullanmıyor olsalar da küresel bir sosyalist devrime inanmaları açısından benzerlik göstermektedirler. Malcolm X’in 1964-65 yılları arasında, Stokely Carmichael’in 1967 tarihinde İngiltere’ye gelişleri, İngiltere’de 1961-1964 yılları arasında 300.000’den 1 milyona çıkan “renkli” nüfus üzerinde önemli bir etki

yaratmıştır (Angelo, 2009: 21). Daha sonraki bölümde bahsedilecek olan Kara Panterler Partisi'nin gazetesi, ideolojisini dünyanın belirli yerlerine yaymak konusunda oldukça mahirdi. Örneğin, Bahamalar'da ve özellikle alt sınıftan gençler arasında gazete, bilgilenme, eğitim ve mizah konusunda oldukça önemli bir işlev görmüş; Kara Panterler Partisi'nin gazetesi "özgürleşme okulu" olarak kullanılmış ve Bahamalar'da partinin politikaları öncülük görevi üstlenmiştir (McCartney, 2007: 213).

Fransa'da Jean Genet ve Michel Foucault gibi isimler Kara Panterler Partisi'nden ve onların devrimci mücadelelerinden haberdarları. Foucault teorilerini oluştururken, Panterlerin teorik yazılarından fazlasıyla etkilenmiş ancak hiçbir eserinde ve dersinde Kara Panterler Partisi'nden bahsetmemiş ve alıntı olarak kullanmamıştır (Heiner, 2007: 343). Ancak, Jean Genet, Foucault'dan farklı olarak, Kara Panterler Partisi'ne daha büyük bir önem atfetmiş, ABD'ye yaptığı seyahatte yapılanmayı daha yakından tanımayı arzulamış ve deri renklerini bir kenara bırakarak tüm Amerikalı devrimcilerin, devrimci Afro-Amerikalılar ile ve özelde Kara Panterlerle beraber hareket etmelerini salık vermiştir. Genet'e göre "sadece bu şekilde gerçek devrim, burjuva düzeninin alaşağı edilmesi ve sosyalist bir devletin yaratılması mümkün olabilecektir" (Mauldin, 2008: 220).

Amerika Birleşik Devletleri'nin Bir Numaralı İç Düşmanı: Kara Panterler Partisi'nin Faaliyetleri ve "On Nokta Programı"

1956 senesinde kurulmuş olan COINTELPRO (Karşı İstihbarat Programı), FBI tarafından gerçekleştirilen gizli ve çoğunlukla illegal projelerin tamamına verilen addır. Bu program vasıtasıyla FBI, ABD'de kurmuş siyasi organizasyonları gözlemlemek, içlerine sızmak, birbirine düşürmek gibi faaliyetleri yürütmüştür. O dönem FBI'nın hedefinde bulunan siyasi – toplumsal organizasyonların arasında Amerikan Komünistleri, feminist yapılanmalar, Vietnam Savaşı karşıtları, Martin Luther King, Malcolm X, Nation of Islam (İslam Milleti / Ümmeti adı verilen Afro-Amerikalı Müslüman grup), Kara Panterler Partisi, çevreci ve hayvan hakları savunucusu gruplar, Amerikan Kızılderili Hareketi gibi yapılanmalar mevcuttu. Bunların arasında Öz Savunma İçin Kara Panterler Partisi'ne farklı bir parantez açmamız gerekmektedir zira dönemin FBI Direktörü J. Edgar Hoover bu yapılanmayı şu sözlerle tanımlamaktadır: "Kara Panterler Partisi, hiçbir şüpheye mahal bırakmaksızın, ülkenin iç güvenliğine dair en büyük tehdidi temsil etmektedir" (https://www.pbs.org/hueypnewton/people/people_hoover.html).

Öncelikle, Kara Panterler Partisi'nin faaliyetlerinin neler olduğuna kısaca bakmak gerekmektedir. Bu faaliyetlerin tamamına "Hayatta Kalma Programları" adı verilmekteydi. Bu programlar şu şekilde sıralanabilir: İnterkomünal Gençlik Enstitüsü, Öğrenme Merkezleri,

“Son of Men” Tapınağı, SAFE (Tekinsiz Ortamlara Karşı Yaşlıları Koruma Programı), Halkın Bedava Tıbbi Araştırma Sağlık Kliniği, Sickle-Cell Anemisi Araştırma Vakfı, Halkın Bedava Ambulansı Hizmeti, Okul Çocukları İçin Bedava Kahvaltı Programı, Bedava Yiyecek Programı, Siyah Öğrenci Birliği, Toprak Bankacılığı, Halkın İş Bulması Programı, Halkın Kooperatif Ev Sahipliği Programı, Çocuk Gelişimi Merkezi, Halkın Bedava Ayakkabı Programı, Halkın Bedava Giyim Programı, Bedava Ev Bakımı ve Altyapı Programı, Bedava Zararlı Haşere ile Mücadele Programı, Hukuki Bağış ve Eğitim Programı, Halkçı Kampanya Organizasyonu (Hilliard, 2008: vii).

Tüm bu organizasyonlara teker teker değinmeksizin söylenilebilecek tek şey, Parti'nin sadece Afro-Amerikalıların değil; Amerikan toplumundaki yoksul sınıfların çıkarını koruyan bir bakış açısına sahip olduğu ancak daha da önemlisi toplumdaki dezavantajlı grupları kapitalist-emperyalist düzene karşı bilinçlendirmeye çalışmasıydı. Doğal olarak, böylesi bir yapılanma, özellikle o dönemin uluslararası konjonktüründe emperyalist ve kapitalist bir güç olan ABD'nin çıkarlarına aykırıydı. Konumuz açısından halkı bilgilendirmek anlamında, bu programların en önemlisi, daha sonra ayrıntılarıyla bahsedilecek Kara Panterler Partisi'nin gazetesi ve yayın organı *Intercommunal News Service* (İnterkomünal Haber Servisi) idi.

Kara Panterler Partisi'ni daha yakından tanıyabilmek için, hangi saiklerle silahlandıklarını ve “On Nokta Programı”nı anlatmak gerekmektedir. Huey P. Newton, Panterlerin, siyahların yoğun olduğu mahallelerde, “polisi gözlemlemek ve halkı kötü muameleden korumak amacıyla caydırıcı bir unsur olarak” silah taşımaları gerektiğini belirtmiş ve bu hakkı da Amerika Birleşik Devletleri Anayasası'nın her yurttaşına silah taşıma hakkı veren düzeltilmiş ikinci maddesine dayandırmıştır (Cannon, 2018: 10).

Resim 4: Kara Panterler Partisi'nin Faaliyetleri: Okul Çocukları İçin Bedava Kahvaltı Programı

Eylemci H. Rap Brown'un "Burn Baby Burn" (Yan Bebek Yan) sloganından hareketle yazılan ve Parti'nin gazetesinde sıklıkla kullanılan "Guns Baby Guns" (Silahlar Bebek Silahlar) şiiri, parti mensuplarının militan taraflarını ve silahla olan ilişkilerini açıkça ortaya koymaktadır.

45'lik Army, tüm gevezeliği durdurur
Bir iri saçma, polisleri indirir.
P38, hapisane kapılarını açtırır.
Karabina, bir savaş makinesini durdurur
357, bize cennetimizi kazandırır
Eğer sen kurşuna inanmıyorsan
Çoktan ölmüşsün demektir o zaman... (Jennings, 1998: 111)

Panterler, silahları çoğunlukla silahlarının yanında bir de Anayasa taşımaktaydılar. Böylece amaçlarının sadece caydırmak olduğunu ortaya koyarlardı. Panterlerin korumaya çalıştıkları tek şey mahalleleri değil aynı zamanda, isteklerini içeren "On Nokta Programı"ydı. Program şunları içermekteydi:

Neye İnanıyorsak, Onu İstiyoruz

1. Biz Özgürlük istiyoruz. Siyah ve tüm ezilmiş cemiyetlerin kaderini tayin edebilmek için iktidarı istiyoruz.
2. İnsanlarımız için tam istihdam istiyoruz.
3. Siyah ve tüm ezilmiş cemiyetlerin kapitalistlerce soyulmasına son verilmesini istiyoruz.
4. İnsanoğluna yaraşır bir barınak olabilmesi için, düzgün evler istiyoruz.
5. Amerikan toplumunun gerçek doğasını ortaya koyan bir eğitim politikası istiyoruz. Bizim gerçek tarihimizi anlatan ve günümüz toplumundaki rolümüzü açıklayan bir eğitim istiyoruz.
6. Tüm siyah ve ezilmiş halklar için bedava sağlık hizmeti istiyoruz.
7. Polis şiddetine derhal son verilmesini, ABD'deki ezilmiş tüm insanların, renkli derililerin ve siyahların cinayetlerinin durdurulmasını istiyoruz.
8. Saldırgan doğaya sahip tüm savaşların derhal bitirilmesini istiyoruz.
9. Federal, şehir, bölge ve askeri cezaevlerinde tutulan tüm ezilmiş, siyah ve fakir insanlar için özgürlük istiyoruz.
10. Toprak, ekmek, barınacak ev, eğitim, giyim, adalet, barış ve halkın çağdaş teknolojiyi kullanma hakkını istiyoruz (Hillard, 2008: 74-76).

Freedom's Journal'dan The Black Panther Intercommunal News Service'e Afro-Amerikan Özgürlük Hareketi ve Basın

Afro-Amerikalılar davalarını kamuoyuna aktarabilmek ve iftiralara cevap verebilmek için yazılı basına ihtiyaç duymuşlardır. Ancak, bir gazete çıkarabilmek hemen mümkün olmamış, Amerikan Devrimi'nin akabinde peyderpey sahip oldukları haklar, onları bu noktaya getirmiştir. 16 Mart 1827 tarihinde, ilk Afro-Amerikan gazetesi *Freedom's Journal* New York'ta yayın hayatına başlamıştır. *Freedom's Journal* Afro-Amerikan toplumunun, kolonizasyonu tartışmaları konusunda bir ses olmuştur. Ulusal bir yayın olan gazete, bölgenin ya da kentin sınırları dışında da satılıyor ve kendi perspektiflerinden uluslararası konuları da işliyordu. Her ne kadar Samuel Cornish ve John B. Russwurm adındaki iki Afro-Amerikalı girişimci tarafından çıkarılan *Freedom's Journal* gazetesi 1829 tarihinde yayın hayatına son vermiş olsa da, Afro-Amerikalılar o tarihten itibaren bir daha asla gazetesiz kalmadılar. *Freedom's Journal*, siyah aktivizm, özgürlük mücadelesi, kaderini tayin hakkı ve vatandaşlık hakları konularında merkezi bir role sahip olan bir bağımsız basın kuruluşu olması açısından önem arz etmektedir (Bacon, 2007: 1-2). Bu gazete aynı zamanda ABD'deki kölelik ve ırkçılık problemini ortaya koyan yapısıyla siyah toplumun bilinçlenmesinde öncü rolü oynamıştır. Cornish ve Russwurm'un ilk sayıdaki ilk makalelerinde amaçlarını net bir şekilde

ortaya koyan gazete, o dönem için devrimci sayılabilecek bir tanımlama yapmıştır ve bu ilk makale ABD'deki siyahi hareketin ivmelenmesinde çok önemli bir yere sahip olmuştur:

KARİLERİMİZE

İlk sayımızı okuyucularımıza sunarken, hiç denenmemiş ve yeni bir işkoluna atılan her insanın çekingenliğini yaşıyoruz. Ancak bu yayını ortaya koyarken bizi cesaretlendiren şey, insanlarımızı ilgilendiren olaylar hususunda aydınlanmış bir kamuoyu yaratmaktır... Artık kendi davamızı savunmak istiyoruz. Zira uzun zamandır başkaları bizim adımıza konuşular (Freedom's Journal, 16 Mart 1827).

Kölelik konusunda derin tespitler yapmaya çalışan gazete, ABD'nin "sözde demokrasi ve insan hakları" koruyucusu bir ülke olduğunu, iç haberler ile olduğu kadar dış haberlerle de ortaya koymuştur. Erdem Güven'in gazeteyle ilgili ortaya koyduğu bir tezde, *Freedom's Journal* gazetesinin, ABD ana akım medyasının ve dolayısı ile "beyaz Amerika"nın o dönemde Osmanlı Devleti'ne karşı Yunan İsyanını desteklediği ve bu desteği "Osmanlıları Hıristiyan Yunanlıları köleleştirdiği" tezine dayanarak verdiği konusunu işlediği ortaya konulmuştur. *Freedom's Journal* gazetesi, kölecilik konusunda ABD'nin ve hakim medyasının uluslararası arenada iki yüzlü pir politika izlediğini ortaya koymuş ve "Eğer ABD, Hıristiyan Yunanlıları Osmanlı'nın kölesi olarak tanımlıyor ve bu durumu insan haklarına aykırı olarak nitelendirerek onların hamiliğini üstleniyorsa, niçin kendi topraklarındaki Afro-Amerikalıları üstelik de Hıristiyan olmalarına rağmen köle olarak kullanmakta bir sakınca görmemektedir?" sorusunu gündeme taşımıştır (Güven, 2016: 198-199). Bu anlamda *Freedom's Journal* o devre göre devrimci sayılabilecek bir fikriyata sahiptir denilebilir. *Freedom's Journal*'ın abone sayısı 800 civarındadır ve çok fazla değilmiş gibi görünebilir ancak dönemin en yüksek tirajlı "beyaz" gazetesi James Watson Webb'in *Courier and Enquirer*'in abone sayısı 4.500 idi. Ayrıca, gazetenin New York dışındaki siyah nüfus üzerindeki etkisi tiraj sayısının gösterdiğinden çok daha fazlaydı (Gonzalez ve Torres, 2012: 111).

"Kendi davasını savunmak" amacıyla 1827 yılında yayınlanan *Freedom's Journal*, farklı gazeteler yoluyla, dönemlerin ruhuna göre evrimleşmiş, gelişmiş farklılaşmış ancak ruhunu konumuz olan *The Black Panther Intercommunal News Service*'e değin intikal ettirmiştir. Her ne kadar birbirlerinden birçok açıdan farklı olsalar da, siyahi hareketin

entelektüel kaynaklarını teşkil etmeleri açısından bir silsileyi sürdürdükleri gözle görülür bir gerçekliktir. *The Black Panther Intercommunal News Service*'in ilk sayısında yayınlanan ilk makalede şu konuya değinilmiştir:

SİYAH ADAMLAR!!! Kadınlarınız ve çocuklarınız için; anneleriniz ve kız kardeşleriniz için göreviniz PARTİ'nin programını incelemektir. Bundan başka bir yolunuz yoktur. Bugüne kadar başka her şeyi denedik. Bugün, şimdiye kadar bizden esirgenen özgürlük, adalet ve diğer medeni yaşam unsurlarını kazanmak için harekete geçmekten hem de hızla harekete geçmekten başka bir yolun kalmadığı tarihsel bir andır. Hepsi buradadır [Bu programdandır]. Onu incele Siyah Erkek ve Kız Kardeşim! Bugün, bizim günümüzdür!!! (The Black Panther, 25 Nisan 1967: 4)

The Black Panther Gazetesi, Parti'nin resmi yayın organıydı. Tabloid boyutundaki gazete, 25 Nisan 1967 tarihinden beri haftalık olarak yayınlanmıştır. Huey P. Newton'un sahibi olduğu gazete, yirmi dört sayfaya kadar çıkmış ve ülke çapında dağıtılmıştır. Genellikle, partinin ülke çapındaki şubelerinden haberler, siyah ve diğer gruplar ile ilgili önemli gelişmeler, parti ideologlarının teorik yazıları ve insanoğlunun her türlü baskıdan kurtuluşuna ilişkin yazılar gazetede yayınlanmaktaydı. Gazetenin ilk sayısı ve bazı özel sayıları daktilo, mimograf makinesi, klişeler ve raptiye makinesi kullanılarak basılmaktaydı. Gazetenin çekirdek kadrosu, parti üyelerinden oluşmakta ve gazete basma işini en önemli görevlerden biri olarak addetmekteydiler. Gazete reklamlardan para almamakta, genellikle halka gönüllü yardım edecek olanlara sayfalarını ayırmaktaydı. Gazete ayrıca partinin “bilinçlendirme organı” olarak çalışmaktaydı:

1. Genellikle “kurumsal basın” tarafından görmezden gelinen siyah ve diğer ezilmiş gruplarla ilgili haberleri yayınlamak suretiyle, bizzat ana akım medyanın siyasal ve toplumsal baskının sorumlusu olduğu fikrini yansıtmaktadır.

2. Dezenformasyon ve mizenformasyon ile mustarip ana akım medyanın doğruları söylemediği fikri işlenmektedir.

3. Toplumun refahını artırmak amacıyla yalnızca siyahların değil, işçilerin, gençlerin, dezavantajlı grupların ve baskı altındaki insanların hikayelerine yer vermek suretiyle ana akım medyadan ayrılmaktadır.

4. Afrika, Latin Amerika ve Güneydoğu Asya ülkeleri ile ilgili haberlere yer vermek suretiyle, ABD ve Batı emperyalizmini kitlelere anlatmaktaydı.

5. Spor, kültür-sanat ve eğlence içerikli analizlerde bile özgürleşme fikri, ırkçılığın etkileri, büyük sermayenin tahakkümü, kültürün dejenerasyonu gibi konulara değiniliyor ve bu yolla toplumun bilinçlenmesine çalışılıyordu.

Haber yazım tekniğine bakıldığında tüm bu fikriyatın, bir çocuğun bile anlayabileceği sadelikte yazılması temel düstur olarak benimsenmiş, eğlendirirken öğreten bir tarz uygulanmıştır (Hilliard, 2008: 48-50).

Radikal bir alt kültür ürünü olarak adlandırılan gazete, partinin hedeflerine uygun bir biçimde Amerika'ya yabancı bir değer olan "sosyal devlet" ilkesine ve anayasal haklara sürekli vurgu yapmış ve 1980lere kadar hayatta kalma mücadelesi vermiştir. FBI Başkanı J. Edgar Hoover'ın "en tehlikeli düşman" olarak gördüğü parti, gazetesi sayesinde geniş kitleleri etkileme gücüne kavuşmuştur. Gazete, kuruluşundan itibaren Malcolm X ve İslam Ümmeti'nin yayın organı *Muhammad Speaks* Gazetesinden de etkilenmiştir. Şüpheli ölümleri, faili meçhulleri gündemine alan gazete, birinci sayısından itibaren bu tür olayları gündeme taşımış ve polis şiddetine karşı mücadeleyi meşru zemine oturtmaya çalışmıştır. Resmi otorite ve özellikle Amerikan polisi "domuz" imgesiyle özdeşleştirilmiştir. Bir parti mensubunun belirttiği üzere "domuz" imgesi pislik ve kötülüğü çağrıştırdığı için tercih edilmiştir (Rhodes, 2001: 155). "Sıçan" imgesi de Amerikan emperyalizmini belirtmek için "Sam Amca" şapkası takmış bir biçimde kullanılmaktaydı.

Sonuç

Afro-Amerikalıların kölelikten kurtuluş mücadeleleri çetin bir yol izlemiş, Amerikan tarihinin Kızılderililer ile birlikte kanlı ve vahşet içeren sayfalarında yer almıştır. Köleliğe ilişkin tepkiler daha önce başlamakla beraber, Afro-Amerikan basınının da devreye girdiği 1827 tarihi ve bu tarihte yayın hayatına başlayan *Freedom's Journal* gazetesi, ideolojik anlamda bir mihenk taşı olmuştur.

Sol hareketlerin başrolde olduğu 60lı ve 70li yıllarda ise, dünya konjonktürüyle paralel bir biçimde ABD'de de Vietnam Savaşı ve emperyalizm karşıtlığı çeşitli gruplar arasında popülerite kazanmıştı. Aynı zamanda ırk ayrımcılığı temelinde Martin Luther King, Malcolm X, Elijah Muhammad, Muhammed Ali gibi figürlerin başrolde olduğu bir Afro-Amerikan uyanışı da bu şartlara eşlik etmekteydi.

Ancak, Huey P. Newton'un başını çektiği Kara Panterler hareketi diğerlerinden farklı değerlendirilmelidir. Zaten, dönemin FBI Başkanı J. Edgar Hoover partiyi "bir numaralı halk düşmanı" olarak kabul ederek bu farkı ortaya koymuştur. Barışçıl Hıristiyan yapılanmayı

simgeleyen ve “öteki yanağını dön” doktrinini benimseyen King’in bakış açısı; her ne kadar “Amerikan değerlerini her anlamda reddediyor” ve şiddeti olumluyor olsa da Malcolm X’in Müslüman toplumlara yanaşması Amerikan kamuoyunda ve siyasal yaşamında Huey P. Newton’un geliştirdiği “interkomünalizm” fikri kadar ürkütücü olamamıştır. Bunun en temel sebebi, diğer fikirlerin sınırlı bir alanı kapsamaması idi. Ancak, sosyalizm ve sosyalist ülkeler ile yakınlaşma fikri, 1950lerden itibaren “Kızıl Tehlike”yi Amerikan yaşam tarzına yönelik en önemli tehdit olarak gören kapitalist Amerika’nın neredeyse paranoyası haline dönüşmüştü. Dolayısı ile Afro-Amerikalıların ırksal hak talepleri ya da kendilerini İslam’la özdeşleştirerek “*American life-style*”ı reddediyor olmaları, geniş toplumun üzerinde sınırlı etki yaratacağı için korkulacak bir durum yaratmıyor hatta belki de ırklar arası beraberlik fikrine sekte vurması açısından yarar bile sağlıyordu.

Fakat, Newton ve Kara Panterler Partisi, direk olarak dünya üstündeki sosyalist, Maocu, Marksist-Leninist hareketlerle dirsek teması kuruyor; Amerikan toplumundaki sosyal adalet kavramını, ırkçılıktan daha geniş bir perspektifle sınıf temelli bir eleştiriye tabi tutuyordu. Kapitalizmin bu tür bir eleştirisi üstelik de Amerikan topraklarında yapıldığında, “Komünizm kabusu” devletin en derin korkularını körüklüyor ve derhal “bir numaralı tehdit” haline geliyordu. Sağlıkta, eğitimde, barınmada sosyal devlet ilkelerinin gereğinin yerine getirilmesini, Amerikan tarihinin yeniden yazılmasını isteyen ve devletin sosyal alanda boşalttığı yeri, bedava hizmetlerle doldurmaya çalışan böylesi bir yapılanma doğal olarak vahşi kapitalist sistemin kalesini tehdit etmekteydi.

Anayasal bir hak olarak silahlanma özgürlüğünü temel alan bu yapının elindeki asıl önemli silahlardan biri gazeteydi. Ülkenin her köşesine dağıtılan gazete aynı zamanda sosyalist-Maocu görüşleriyle beyaz gençleri de etkilemekteydi. Parti mensupları fiilen dış ülkelerdeki sosyalist liderlerle ilişkide oldukları gibi, gazetedeki haberlerin bir çoğunda da o ülkelerin görüşlerini Amerikan kamuoyuna anlatmaktaydılar. Bununla beraber, Marksist-Leninist fikriyatı, Mao Zedung’un Küçük Kırmızı Kitap’ını ve Kim Il Sung’un Juche ideolojisini açık bir biçimde halka aktarmaktaydılar. Gazete, COINTELPRO faaliyetleri ile Parti dağıtılana ve etkisiz hale getirilinceye kadar yaygın bir biçimde dağıtılmış ve hatta Bahamalar gibi farklı ülkeleri de etkilemiştir.

Tüm bu faktörleri göz önüne almak suretiyle, Kara Panterler Partisi’nin ABD tarihinde bir “kırık ritim” olarak ortaya çıktığını, ikonik bir hale dönüştüğünü ve gerek ABD’nin faaliyetleri, gerekse konjonktürel olarak desteğin yitmesiyle beraber sönümlendiğini söylemek mümkündür.

Kaynakça

- Alkebulan, P. (2007). *Survival Pending Revolution: The History of the Black Panther Party*. Tuscaloosa: The University of Alabama.
- Angelo, A.M. (2009). The Black Panthers in London, 1967-1972: A Diasporic Struggle Navigates the Black Atlantic. *Radical History Review*, 103, 17-35.
- “Armed Black Brothers in Richmond Community”, *The Black Panther*, 25 Nisan 1967.
- Bacon, J. (2007). *The First African-American Newspaper: Freedom’s Journal*. New York: Lexington Books.
- Cannon, T. (2018). *Kara Panterler Partisi’nin Hikayesi: Tüm İktidar Halka*. Esra Karaoğullarından (Çev.). İstanbul: Edebi Şeyler Ajans ve Yayıncılık.
- Cleaver, E. (1992). *Soul on Ice*. New York: Delta Book.
- Fanon, F. (1994). *Yeryüzünün Lanetlileri*. Şen Süer (Çev.). İstanbul: Versus Yayınları.
- Frankel, O. (2008). What’s in a name? The Black Panthers in Israel. *The Sixties: A Journal of History, Politics and Culture*, 1 (1), 9-26.
- Gonzalez, J. ve Torres, J. (2012). *News for All the People: The Epic Story of Race and the American Media*. New York: Verso.
- Güven, E. (2016). The Image and the Perception of the Turk in *Freedom’s Journal*. *Journalism History*, 41 (4), 191-199.
- Güven, E. (2019). Vur Muhammed Aşkına, Vur Ali Aşkına: Siyaset ve Spor İkonu Olarak Muhammed Ali İmgesi. *TRT Akademi*, 4 (8), 286-307.
- Harris, J.C. (2000). Revolutionary Black Nationalism: The Black Panther Party. *The Journal of Negro History*. 85 (3), 162.
- Heiner, B.T. (2007). Foucault and the Black Panthers. *City*. 11 (3), 313-356.
- Hilliard, D. (2008). *The Black Panther Party: Service to the People Programs*. Albuquerque: University of New Mexico Press.
- Hilliard, D. ve Weise, D. (2019). *The Huey P. Newton Reader*. New York: Seven Stories Press.
- Jeffries, J.L. (2002). Black radicalism and political repression in Baltimore: the case of the Black Panther Party. 25 (1), 64-98.

- Jennings, R. (1998). Poetry of the Black Panther Party: Metaphors of Militancy. *Journal of Black Studies*, 29 (1), 106-129.
- Johnson, D. (2009). The rhetoric of Huey P. Newton. *Southern Communication Journal*. 70 (1), 15-30.
- Jones, C.E. (1988). The Political Repression of the Black Panther Party 1966-1971: The Case of the Oakland Bay Area, *Journal of Black Studies*, 18 (4), 415-434.
- Joseph, P.E. (2007). Revolution in Babylon: Stokely Carmichael and America in the 1960s. *Souls: A Critical Journal of Black Politics, Culture, and Society*. 9 (4), 281-301.
- Kepel, G. (1994). *Allah'ın Batısında*. Işık Ergüden (Çev.). İstanbul: Metis Yayınları.
- Mauldin, B. (2008). Searching for the Revolution in America: French Intellectuals, Black Panthers and the Spirit of May '68. *Critique*, 36 (2), 219-243.
- McCartney, J.T. (1999). The influences of the Black Panther Party (USA) on the vanguard party of the Bahamas (1972-1987). *New Political Science*, 21 (2), 205-215.
- Neal Cleaver, K. (1999). Women, power and revolution. *New Political Science*, 21 (2), 231-236.
- Ozerin, I.P. (2013). Influencia de la Revolucion Cubana en la Nueva Izquierda de Europa y Norteamerica entre los anos 60 y 70. Alexander Ugande Zubiri (Ed.) *America Latina en la Turbulencia Global: Oportunidades, Amenazas y Desafios*. Alapa: Universidad del Pais Vasco.
- Reitan, R. (1999). Cuba, the black panther party and the US black movement in the 1960s: Issues of security. *New Political Science*, 21 (2), 217-230.
- Rhodes, J. (2001). The Black Panther Newspaper: Standard-bearer for modern black nationalism. *Media History*, 7 (2), 151-158.
- Rodriguez, B. (2006). "Long Live Third World Unity! Long Live Internationalism": Huey P. Newton's Revolutionary Intercommunalism. *Souls: A Critical Journal of Black Politics, Culture, and Society*, 8 (3), 119-141.
- Tyner, J.A. (2008). "Defend the Ghetto": Space and the Urban Politics of the Black Panther Party. *Annals of the Association of American Geographers*, 96 (1), 105-118.
- "To Our Patrons", *Freedom's Journal*, 16 Mart 1827.

Hoover and the FBI, Erişim Tarihi 03.05.2020, https://www.pbs.org/hueypnewton/people/people_hoover.html